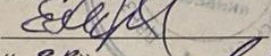

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра наук про здоров'я

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету здоров'я та фізичного
виховання

Едуард СИВОХОП

« 28 » 24 вер 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Клінічна психологія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Експериментальна психологія» для здобувачів вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 Психологія освітньої програми «Клінічна психологія».

Розробник:

Кочубейник О.М., доктор психол. наук, доцент, професор кафедри наук про здоров'я

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри наук про здоров'я

Протокол № 16 від « 21 » серпня 2024 року

В/о завідувача кафедри Р Мар'яна ДУБ

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

Протокол № 12 від « 21 » серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії Філак Фелікс ФІЛАК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5,2 самостійної роботи студента – 5,2	1-й	1-й
	Лекції:	
	30 год.	14 год.
	Практичні (семінарські):	
	60 год.	10 год.
	Лабораторні:	
	Самостійна робота:	
	90 год.	156 год.
Вид підсумкового контролю: екзамен		
Форма підсумкового контролю: усно		

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Експериментальна психологія» є підготовка фахівців спеціальності 053 «Психологія» за освітнім ступенем бакалавра відповідно до державних стандартів та освітньо-професійної програми підготовки «Клінічна психологія»: створення умов для засвоєння студентами цілісної системи знань з питань розвитку експериментального методу в дослідженні психіки, розкритті сутності та принципів експериментального дослідження психіки, структури, етапів та типів експерименту; розгляді основних складових експерименту: змінні, гіпотези, планування, обробка та інтерпретація результатів дослідження; формування та розвиток професійно та особистісно важливих якостей майбутніх фахівців.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Експериментальна психологія» є ознайомлення студентів з історією розвитку експерименту в психології, місцем експериментальної психології в системі наукового знання, особливостями становлення експериментального методу в психології; формування знань про закономірності, умови, принципи застосування експериментального дослідження психіки; про типи експериментів, їх особливості, структуру експериментального дослідження, вироблення вмінь і навичок проведення валідного експериментального дослідження, його планування, процедуру, методи виміру експериментального ефекту та опрацювання результатів, правильного і науково обґрунтованого пояснення психологічних фактів отриманих в результаті експериментального дослідження.

Відповідно до застосовування психологічних знань у практичних ситуаціях освітньо-професійної програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні:

ЗК1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові:

СК 1 Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК 3 Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК 4 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 5 Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК 6 Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК 7 Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК11 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК 12 Розуміння сфер компетентності та специфіки професійної діяльності клінічного психолога.

СК 14 Розуміння принципів та вміння комплексно застосовувати методи психодіагностики, психокорекції, психореабілітації та психопрофілактики

СК 16 Розуміння зв'язку клінічної психології з суміжними сферами знання (психопатологією, патопсихологією, психофізіологією, нейрофізіологією, нейропсихологією, психосоматикою, наркологією, дефектологією, психотерапією та ін.) та використання інтегративного підходу в своїй діяльності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Експериментальна психологія» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП): ОК12 Вступ до спеціальності, ОК13 Загальна психологія.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Клінічна психологія», вивчення навчальної дисципліни «Експериментальна психологія» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	ПР1
Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	ПР2
Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	ПР3
Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	ПР4
Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.	ПР5
Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.	ПР6
Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.	ПР7
Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.	ПР8
Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	ПР10
Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	ПР13
Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	ПР15
Знати та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога	ПР16
Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	ПР17

Володіти методами й процедурами експериментального дослідження психічних процесів, станів, властивостей особистості та вміти інтерпретувати отримані дані.	ПР19
--	------

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Експериментальна психологія»

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміти аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати їхнє розв'язання шляхом проведення психологічних експериментів. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань та вміти доводити експериментально згадані закономірності.	ПРН1, ПРН2
Вміти знаходити інформацію з різних джерел, проводячи аналогії між різними процедурами, застосовуваними у друкованих джерелах, а також застосовувати інформаційно-комунікаційні технології для вирішення професійних завдань, зокрема використовувати спеціальні он-лайн сервіси, призначені для оброблення отриманих емпіричних даних та представлення результатів у графічній формі. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	ПРН3, ПРН4
Здійснювати професійне оцінювання психодіагностичного інструментарію психологічного дослідження (тести, опитувальники, проективні методики тощо) на основі критеріїв валідності та надійності, а також на основі оцінювання відповідності обраного інструментарію до методів експериментальної психології, а також самостійно будувати процедури експериментального дослідження психіки.	ПРН5
Вміти формулювати мету, завдання експериментального дослідження, враховувати алгоритми, необхідні для досягнення поставлених завдань, враховувати особливості психологічних вимірювань для збору первинного емпіричного матеріалу, дотримуватися процедури експериментального дослідження, а також застосовувати техніки контролю загроз валідностей. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.	ПРН6, ПРН7
Презентувати результати експериментального дослідження усно/письмово для фахівців і нефахівців. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі експериментального дослідження, приймати та аргументувати власні рішення щодо обраних процедур побудови дослідження їх розв'язання.	ПРН8
Формулювати думку логічно, спираючись на процедурні особливості експериментального дослідження, доступно викладати їх співрозмовнику, дискутувати з приводу можливої альтернативи при інтерпретації результатів та формулюванні висновків, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності	ПРН10, ПРН13
Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, постійно поліпшуючи свої навички у використанні спеціальних процедур проведення психологічного експерименту, застосуванні різноманітних он-лайн ресурсів, а також опановуючи	ПР15

сучасні способи графічного представлення отриманих результатів.	
Знати та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, зокрема етики експериментального дослідження. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	ПРН16, ПРН17
Володіти методами діагностики психічних процесів, станів, властивостей особистості, враховувати особливості психологічних вимірювань згаданих феноменів, що позначаються на мірі достовірності отриманих результатів та сформульованих висновків, інтерпретувати та презентувати отримані експериментальні дані як професійному середовищу, так і на широкий загал.	ПР19

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- іспит;
- експрес-контроль;
- розв'язування ситуаційних задач;
- усна відповідь;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: індивідуальне усне опитування, індивідуальне письмове опитування, тестовий контроль (I-II рівня) (письмовий та онлайн), вирішення типових практичних завдань.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота (теоретичні питання, тестові та практичні завдання).

Форма підсумкового семестрового контролю: усний (стаціонарно чи онлайн) іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота										
Модуль 1									МКР 50 б.	Σ 100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
3	3	4	4	4	4	4	4	30*	Практичні	
									20	

Поточне оцінювання та самостійна робота										
Модуль 2									МКР 50 б.	Σ 100
T9	T10	T11	T12	T14	T14	T15				
4	4	4	4	4	5	5	30*	Практичні		
									20	

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів* - відповідно до таблиці «Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни»

30 балів – робота на практичних заняттях.

20 балів – виконання самостійної роботи.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	14	30	14	30
1.1. Письмове чи онлайн тестування при тематичному оцінюванні	14 (5 тестів)	5	14(5 тестів)	5
1.2. Глосарій: термінологічний диктант	1	5	1	5
1.3. Усна відповідь	14	10	14	10
1.4. Розв'язок ПОЗ**	14	10*	14	10*
2. Самостійна робота* (виконання: навчально-дослідних завдання)		20*		20*
2.1. Тези доповіді, список джерел	1	5	1	5
2.2. Презентація результатів виконаних завдань ***	1	10	1	10
2.3. Укладання схем/порівняльних таблиць/картотеки методик/добірки статей з обґрунтуванням застосованих параметрів	1	5	1	5
3. Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

* розраховується як середній бал за всі практичні/самостійні роботи

** професійно-орієнтована задача

*** виконується за вибором студента

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру з дисципліни проводиться 2 модульні контрольні роботи (МКР). Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів у межах окремого змістового модулю здійснюються за 100-бальною шкалою. МКР складається з вирішення тестових завдань, теоретичних питань та ситуаційних задач. Розподіл балів за результат виконання МКР визначається таким чином: максимально 50 балів – МКР (таблиця 2). До модульної контрольної роботи допускаються всі студенти. На виконання письмового компонента МКР відводиться до двох академічних годин. В МКР є 25 тестових завдань, що передбачають одинарний вибір із чотирьох варіантів та стосуються діагностики термінології (глосарію) та засвоєння теоретичного матеріалу. Правильна відповідь за кожний окремий тест оцінюється в 2 бали.

За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь засвоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою – 10 балів (див. табл. 2). Студент, який не з'явився на МКР з поважної причини, може пройти його у визначений кафедрою термін.

Шкала контролю модульної контрольної роботи

Показники	Бали
Письмова модульна контрольна робота: - тестові завдання (за кожну правильну відповідь нараховується 1 бал)	0 – 50: 0 – 15
- термінологічний диктант (5 термінів за кожну правильну відповідь нараховується 1 бал)	0 - 5
- 1 теоретичне питання (за кожну правильну відповідь нараховується 10 балів)	0 - 10
- 2 ситуаційні задачі (за кожну правильну відповідь нараховується 10 балів)	0 - 20

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у вигляді *іспиту* в кінці семестру і дає можливість визначити прикінцевий рівень і якість засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

Переведення даних 100-бальної шкали у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному в таблиці.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі екзамену, що передбачено робочим навчальним планом. Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у вигляді екзамену в кінці семестру і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали умови договору про навчання та усі види обов'язкових робіт (самостійних завдань, рефератів тощо), передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Відповідальний працівник деканату у відомості проти прізвища такого студента робить позначку «недопущений». Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова (семестрова) оцінка з навчальної дисципліни. Вона може бути виставлена у відомість обліку успішності та залікову книжку (індивідуальний навчальний план) до початку екзаменаційної сесії, відразу після оголошення результатів останнього модульного контролю. При цьому присутність студента є обов'язковою. За наявності бажання підвищити рейтинг студент складає іспит. Для підвищення позитивної оцінки надається одна спроба. Незалежно від того, чи студент складає іспит у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, викладач виставляє студенту оцінку, керуючись виключно рівнем його знань, виявлених на залікові, тобто, виходячи із 100 балів, але при цьому виставлена підсумкова (семестрова) оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового	для заліку

		проекту (роботи), практики	
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи психологічного експерименту

- Тема 1. Експериментальна психологія як наука.
- Тема 2. Становлення і розвиток психології як експериментальної науки.
- Тема 3. Експеримент як метод психологічного дослідження.
- Тема 4. Вимірювання як метод психологічного дослідження.
- Тема 5. Експериментальні змінні та способи їхнього контролювання.
- Тема 6. Стратегії формування вибірки: типи вибіркових сукупностей.
- Тема 7. Стратегії формування вибірки: ймовірнісні та неймовірнісні вибірки.
- Тема 8. Валідність експериментального дослідження. Загрози валідності

Модуль 2. Експериментальні плани

- Тема 9. Побічна (незапланована) варіативність та стратегії її контролю.
- Тема 10. Міжгруповий та внутрішньогруповий план організації дослідження.
- Тема 11. Доекспериментальні плани.
- Тема 12. Плани істинних експериментів.
- Тема 13. План Соломона
- Тема 14. Квазіекспериментальні плани.
- Тема 15. Психологічні особливості поведінки дослідника та досліджуваного в експерименті.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин: 180				
	Форма навчання: денна				
	у тому числі				
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота

1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Експериментальна психологія як наука.	10	2	4			4
Тема 2. Становлення і розвиток психології як експериментальної науки.	12	2	4			6
Тема 3. Експеримент як метод психологічного дослідження.	12	2	4			6
Тема 4. Вимірювання як метод психологічного дослідження.	10	2	2			6
Тема 5. Експериментальні змінні та способи їх контролювання.	10	2	2			6
Тема 6. Стратегії формування вибірки: типи вибірових сукупностей.	12	2	4			6
Тема 7. Стратегії формування вибірки: ймовірнісні та неймовірнісні вибірки.	12	2	4			6
Тема 8. Валідність експериментального дослідження та загрози валідності.	12	2	4			6
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	92	16	30			46
Модуль 2						
Тема 9. Побічна (незапланована) варіативність та стратегії її контролю	14	2	4			8
Тема 10. Міжгруповий та внутрішньогруповий плани організації дослідження	12	2	4			6
Тема 11. Доекспериментальні плани	12	2	4			6
Тема 12. Плани істинних експериментів	12	2	4			6
Тема 13. План Соломона	12	2	4			6
Тема 14. Квазіекспериментальні плани	12	2	4			6
Тема 15. Психологічні особливості поведінки дослідника та досліджуваного в експерименті.	12	2	4			6
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	88	14	30			44
Разом за семестр	180	30	60			90

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин: 180					
	Форма навчання: заочна					
	у тому числі					
Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна	
1-й семестр						
Модуль 1						

Тема 1. Експериментальна психологія як наука.	12	1	1			10
Тема 2. Становлення і розвиток психології як експериментальної науки.	11,5	1	0,5			10
Тема 3. Експеримент як метод психологічного дослідження.	11,5	1	0,5			10
Тема 4. Вимірювання як метод психологічного дослідження.	11,5	1	0,5			10
Тема 5. Експериментальні змінні та способи їх контролювання.	12	1	1			10
Тема 6. Стратегії формування вибірки: типи вибіркового сукупностей.	11,5	1	0,5			10
Тема 7. Стратегії формування вибірки: ймовірнісні та неймовірнісні вибірки.	11	0,5	0,5			10
Тема 8. Валідність експериментального дослідження та загрози валідності.	11	0,5	0,5			10
Разом за модуль	92	7	5			80
Модуль 2						
Тема 9. Побічна (незапланована) варіативність та стратегії її контролю	14	1	1			12
Тема 10. Міжгруповий та внутрішньогруповий план організації дослідження	13,5	1	0,5			12
Тема 11. Доекспериментальні плани	11,5	1	0,5			10
Тема 12. Плани істинних експериментів	14	1	1			12
Тема 13. План Соломона	12	1	1			10
Тема 14. Квазіекспериментальні плани	11,5	1	0,5			10
Тема 15. Психологічні особливості поведінки дослідника та досліджуваного в експерименті.	11,5	1	0,5			10
Разом за модуль	88	7	5			76
Разом за семестр	180	14	10			156

6. 3. Теми практичних занять

Теми практичних занять	Кількість годин	
	Денна ф.н.	Заочна ф.н.
Модуль 1		
Тема 1. Експериментальна психологія як наука.	4	1
Тема 2. Становлення і розвиток психології як експериментальної науки.	4	0,5
Тема 3. Експеримент як метод психологічного дослідження.	4	0,5
Тема 4. Вимірювання як метод психологічного дослідження.	2	0,5
Тема 5. Експериментальні змінні та способи їх контролювання.	2	1
Тема 6. Стратегії формування вибірки: типи вибіркового сукупностей.	4	0,5

Тема 7. Стратегії формування вибірки: ймовірнісні та неймовірнісні вибірки.	4	0,5
Тема 8. Валідність експериментального дослідження та загрози валідності.	4	0,5
Модульна контрольна робота	2	-
Модуль 2		
Тема 9. Побічна (незапланована) варіативність та стратегії її контролю	4	1
Тема 10. Міжгруповий та внутрішньогруповий плани організації дослідження	4	0,5
Тема 11. Доекспериментальні плани	4	0,5
Тема 12. Плани істинних експериментів	4	1
Тема 13. План Соломона	4	1
Тема 14. Квазіекспериментальні плани	4	0,5
Тема 15. Психологічні особливості поведінки дослідника та досліджуваного в експерименті.	4	0,5
Модульна контрольна робота	2	-
Разом	60	10

6.4. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин	
	Денна ф.н.	Заочна ф.н.
Модуль 1		
Тема 1. Експериментальна психологія як наука. Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. Київ : Академвидав, 2012. С.7-10	4	10
Тема 2. Становлення і розвиток психології як експериментальної науки. Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. Київ : Академвидав, 2012. С.8-37	6	10
Тема 3. Експеримент як метод психологічного дослідження. Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. Київ : Академвидав, 2012. С.53-65	6	10
Тема 4. Вимірювання як метод психологічного дослідження. Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. Київ : Академвидав, 2012. С.121-137	6	10
Тема 5. Експериментальні змінні та способи їх контролювання. Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. Київ : Академвидав, 2012. С. 156-170	6	10
Тема 6. Стратегії формування вибірки: типи вибіркових сукупностей. Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. Київ : Академвидав, 2012. С. 175-185	6	10

Тема 7. Стратегії формування вибірки: ймовірнісні та неймовірнісні вибірки. Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. Київ : Академвидав, 2012. С. 175-185	6	10
Тема 8. Валідність експериментального дослідження та загрози валідності. Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. Київ : Академвидав, 2012. С. 185-198.	6	10
Модуль 2		
Тема 9. Побічна (незапланована) варіативність та стратегії її контролю. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. С.134 - 163	8	12
Тема 10. Міжгруповий та внутрішньогруповий план організації дослідження. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. С 170-172	6	12
Тема 11. Доекспериментальні плани Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. С.127-130	6	10
Тема 12. Плани істинних експериментів. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. С.170-188.	6	12
Тема 13. План Соломона. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. С.170-188.	6	10
Тема 14. Квазіекспериментальні плани Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. С.130-138	6	10
Тема 15. Психологічні особливості поведінки дослідника та досліджуваного в експерименті. Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. Київ : Академвидав, 2012. С.255-281.	6	10
Разом	90	156

*Примітка. Самостійна робота виконується студентом згідно зі зазначеними завданнями на основі навчальних посібників Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 360 с., Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. Київ : Академвидав, 2012. 400 с.

Студентам потрібно підготувати розгорнуту та аргументовану відповідь на питання, розміщені наприкінці параграфа.

Самостійна робота над навчальною дисципліною також включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять; систематизацію

вивченого матеріалу перед заліком (іспитом); розроблення схем, таблиць, діаграм, мультимедійних презентацій тощо.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: фліп-чарт, мультимедійний проектор (монітор), комп'ютер (стаціонарний чи ноутбук), сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ», ін.

Методи навчання

1. Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни **«Експериментальна психологія»:**

- навчальні заняття
- самостійна робота студентів
- робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет.

2. Види навчальної роботи студентів:

- лекція
- практичне заняття
- консультація
- іспит.

3 метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни **«Експериментальна психологія»:** використовуються різноманітні методи навчання, а саме: вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) глобальною мережею Інтернет та спеціалізованим програмним забезпеченням, що застосовується під час математичної обробки даних, ін. Метод викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від цілей і завдань, виду занять, змісту теми, можливостям (інтелектуальним, психологічним, морально-етичним тощо) студентів, наявним умовам і часу, відведеному для вивчення теми. В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний метод (розповідь, лекція, пояснення, робота з роздатковим матеріалом, підручником, демонстрація та ін.)
- проблемний метод подачі навчального матеріалу, частково-пошуковий або евристичний методи (викладач розділяє проблему на частини, студенти здійснюють окремі кроки щодо розв'язування під проблем).

Під час викладання навчального матеріалу лекції використовується мультимедійна презентація.

Перелік методів навчання, що використовуються у процесі вивчення дисципліни:

- 1) *за типом пізнавальної діяльності:* пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; проблемного викладу; дослідницький; аналітичний; індуктивний; дедуктивний
- 2) *за основними етапами процесу:* формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка
- 3) *за системним підходом:* стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль
- 4) *за джерелами знань:* словесні – розповідь, пояснення, лекція; наочні – демонстрація, ілюстрація
- 5) *за рівнем самостійної розумової діяльності:* проблемний; частково-пошуковий; дослідницький; метод проблемного викладання.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Колтунович Т.А., Чуйко Г.В., Чаплак Я.В. Соціально-психологічні експерименти : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 192 с.
2. Литвин А. В., Коваль І. С., Яремко Р. Я. Експериментальна психологія : навч. посіб. / Львівський державний університет безпеки життєдіяльності. Львів : ЛДУБЖД, 2024. 316 с.

Додаткова література:

1. Бондарчук О.І. Експериментальна психологія: Курс лекцій. Київ : МАУП, 2003. 120с.
2. Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. Київ : Академвидав, 2012. 400 с.
3. Горбунова В.В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях: Навчальний посібник. Київ : «ВД «Професіонал», 2007. 208 с.
4. Гічан І. С., Гічан. О. І. Експериментальна психологія: практикум. Київ : [б.в.], 2004. 180 с
5. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Київський університет, 2008. 286 с.
6. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 360 с.
7. Емпіричні методи психологічного дослідження. Навчальний посібник / Поснова Т.П., Рудюк Н.Г., Фесун Г.С., Федорова О.Є. Чернівці: Рута, 2008. 80с.

Інформаційні ресурси:

1. http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/ps_02.pdf
2. https://stud.com.ua/29206/psihologiya/eksperimentalna_psihologiya
3. https://pidru4niki.com/14170120/psihologiya/istoriya_rozvitku_eksperimentalnih_doslidzh
4. сайт е-навчання <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>